

สารบัญ

บทคัดย่อ

บทนำ

บทที่ 1

สถาบันพระมหากษัตริย์กับแนวคิดทางด้านการเมืองการปกครอง	5
พระมหากษัตริย์	5
สถาบันพระมหากษัตริย์	5
พ่อขุน	6
สมมติราช	6
เทวราชา	7
พระเจ้าแผ่นดิน	8
มหาสมมุติ กษัตริย์ และราชา	9
พระเจ้าจักรพรรดิ	14
จักรวรรดิวัตร	18
ทศพิธราชธรรม	23
จักรวรรดิวัตรและทศพิธราชธรรมในฐานะที่เป็นกรอบทางด้านจริยธรรม	24

บทที่ 2

สถาบันพระมหากษัตริย์ในบริบททางการเมืองและสังคมไทย	26
การรับแนวความคิด พระเจ้าจักรพรรดิ เข้าสู่สถาบันพระมหากษัตริย์	26
แนวคิดเรื่อง พระเจ้าจักรพรรดิใน ไตรภูมิพระร่วง	28
แนวคิดเรื่องพระเจ้าจักรพรรดิในปุมราชธรรม	30
อิทธิพลของแนวคิดเรื่องพระเจ้าจักรพรรดิที่ปรากฏในสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย	33
การรับแนวคิดมหาสมมุติของสถาบันพระมหากษัตริย์รัตนโกสินทร์	36

บทที่ 3

สถาบันพระมหากษัตริย์ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	39
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับขึ้นครองราชย์	39

สารบัญ (ต่อ)

พระราชพิธีบรมราชาภิเษกรัชกาลที่ 9	41
พิธีทำน้ำอภิเษก	42
พิธีจารึกพระสุพรรณบัฏ	44
ประกาศพระราชพิธีบรมราชาภิเษก	44
พิธีทรงมูรธาภิเษก	45
พิธีถวายน้ำอภิเษก	47
พิธีถวายสิริราชสมบัติ	47
เสด็จออกมหาสมาคม	49
เฉลิมพระยศเจ้านาย	50
พระบรมเทศนาเนื่องในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก	51
พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย	54
พระราชสถานะและพระราชอำนาจตามรัฐธรรมนูญ	55
การใช้อำนาจธิปไตยแทนปวงชนของพระมหากษัตริย์ไทย	56
จักรวรรดิวัตรในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	58
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันกับหลักการว่าด้วย จักรวรรดิวัตร	58
พระมหากษัตริย์ของประชาชน	60
จักรวรรดิวัตรในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	64
พระพุทธรูปราชูปถัมภ์พระราชทาน	65
พระราชกรณียกิจในระยะต้น : การแก้ปัญหาด้านสาธารณสุข	66
โครงการด้านสาธารณสุข	67
หน่วยแพทย์พระราชทาน	69
แนวพระราชดำริในการช่วยเหลือประชาชน	73
โครงการบรรเทาสาธารณภัย	75
โครงการพัฒนาชนบทระยะแรก : โครงการทดลองที่หัวหิน	76
โครงการพัฒนาที่ดินหุบกะพง	77
โครงการตามแนวพระราชดำริ	80
ศูนย์การศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	81

สารบัญ (ต่อ)

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	82
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	83
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนตามแนวพระราชดำริ	83
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	84
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานตามแนวพระราชดำริ	85
การพัฒนาแหล่งน้ำตามแนวพระราชดำริ	86
โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในภาคเหนือ	87
โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	90
ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ	91
ทฤษฎีใหม่ขั้นต้น	97
ทฤษฎีใหม่ขั้นที่สอง	98
ทฤษฎีใหม่ขั้นที่สาม	98
บทที่ 5 บทสรุป	109
บรรณานุกรม	113

สำนักหอสมุด
THANMASAT UNIVERSITY